

Nederland moet vertrekken. Als er slechts vier vertrekken dan moet de peper uit het vijfde schip gelijk over die schepen verdeeld worden. Daar Ceylon vanuit Batavia van rijst en salpeter wordt bevoorrad, hoeft er geen dure Bengaalse rijst heen te gaan. Hoewel de bestelling uit Nederland van 200.000 lb salpeter niet geheel uitgevoerd kon worden, verwacht men te Batavia wel 250.000 à 300.000 lb om naar Ceylon te zenden. Er hoeft geen tarwe naar Batavia te gaan. [fol. 914] Het bestuur te Bengalen zond bij zijn brief van 7 november 1765 naar de kamer Zeeland een rapport, vastgesteld bij de resolutie van 4 oktober 1765, dat de Kattendijke zoveel gebreken had dat men vreesde, dat die niet op tijd voor vertrek verholpen konden worden. De brief en het rapport zijn aan het hoofd van de zeemacht Nicolaas Houtingh voorgelegd. Zijn reactie en het rapport zijn naar Bengalen gezonden. Er blijkt uit dat dit schip geheel hersteld klaar voor de reis was geweest en de Bengaalse stukken tonen niet aan dat men daarmee in Batavia slordig zou zijn geweest. De gebreken kunnen derhalve niet zo belangrijk en veelvuldig zijn geweest, als vanuit Bengalen aan de kamer Zeeland werd gerapporteerd. [fol. 915] Zo zou de grote mast gedeeltelijk zo verrot zijn geweest dat moest worden nagegaan of die nog met wangen gestut kon worden. Men heeft gevraagd hoe die mast bij controle is geweest en of ze op het schip is gebleven. Die informatie ontbrak en had in de brieven naar Batavia vermeld moeten worden. In de brief van 11 januari 1766 werd vermeld dat schipper Leendert van der Linden was veroordeeld tot vergoeding van ropia 600 die hij zonder reden aan een Engelse loods had besteed. Hij had deze aan boord genomen voordat hij de plaats had bereikt waar de loodsen van de Compagnie verblijven en toen hij daar was, had hij geweigerd een Compagnies loods te nemen. Had hij dit wel gedaan dan zouden de kosten gehalveerd zijn. De invordering van de vergoeding is aan de advocaat fiscaal overgedragen. [fol. 916] Van der Linden kwam immers in een strafproces in appel bij de Raad van Justitie te Batavia. In het verzoekschrift dat het bestuur bij zijn brief van 11 april 1765 voegde, en uit het antwoord op de extracten uit de brieven uit Nederland in zijn brief van 20 maart 1766, blijkt dat de loodsen door zware belading problemen hebben met het naar binnen brengen van schepen die dieper steken dan 17 à 18 voet. Maar dat de Welgelegen, die bij de achtersteven ...⁷ voet diep lag en zonder uitladen tot Phalta kon doorvaren, doet vermoeden dat het bezwaar van de loodsen discutabel is. Toch zijn er, voor alle zekerheid en hoewel equipagemeester Lucas Jurriaansz. Zuiddland de bewering van de loodsen niet geloofd, [fol. 917] de nodige voorzieningen getroffen.)

En ten dien einde den commandeur en opperequipagemeester op het ernstigste gelast zorge te dragen dat de scheepen na Bengale gedestineerd, agter niet boven de 18 of ten uittersten 19 voeten bij haar vertrek van deze rhede diep treden. Gelijk zulks mede inselver voegen met opzigt tot de schepen die over Chormandel na deze directie stevenen, de ministers aldaar aangeschreven is, niet twijffelende, of de swarigheden zullen bij observantie dezer schikking, waaromtrent de oplettentheid de ministers is aanbevolen, volkomen cessereren. Wijl de grote stenen die de ministers, in stede der verloren geraakte onbekwame kanons, tot het leggen der tonneboeyen hebben gebruikt, volgens hunne bevestiging bij voormelde missive van den 20 Maart, te ligt bevonden zijn om de tonneboeien daar voor te doen blijven leggen, zo hebben wij hen ten dien einde 5 pees onbekwame kanons van 6 ponden toegezonden, met nadere qualificatie om zulk kanon bij benodigtheid van hier te eisschen.

Fol. 917r-v.

(De scheepsleiding van de 's-Gravenzande heeft wegens tekort aan levensmiddelen voor ropia 120,- rijst gekocht. [fol. 918] Dit is Batavia in rekening gebracht om op de onkostenrekening van dit schip te worden gezet. Maar daar het reeds was vertrokken, is dit nagelaten en daarom is dit bedrag ten laste van de schipper Jan Moorland ingeboekt om, als hij in Indië terugkomt, door hem te worden vergoed. Dit is vooral gedaan, omdat hij te

7 Niet ingevuld in de tekst